

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки та фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

Галина ЦІХ

« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ

	(назва дисципліни)
галузь знань	07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва галузі знань)
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) (назва)
спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування
освітньо- професійна програма	та фондовий ринок» (шифр і назва) «Фінанси, банківська справа та страхування» (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова, цикл професійної підготовки (обов'язкова, вибіркова)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг» для студентів факультету економіки та менеджменту

Розробник:

Доцент кафедри економіки та фінансів, к.е.н., доц.

Надія ЗАРІЧНА

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки та фінансів

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

Олена ПАНУХНИК

Робоча програма розглянута та схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та менеджменту

Протокол № 2 від «30» серпня 2024 р.
Секретар науково-методичної комісії

Оксана ПОТІХА

Робоча програма погоджена:

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Завідувач випускової кафедри

Олена ПАНУХНИК

Гарант освітньо-професійної програми

Андрій Крупка

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Аудиторні заняття, год.	56	20
Самостійна робота, год.	64	100
Аудиторні заняття:		
- лекції, год.	28	10
- практичні, год.	28	10
Самостійна робота:		
- підготовка до практичних, семінарських занять	28	10
- опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	3	30
- виконання індивідуальних завдань	24	24
- підготовка та складання екзамену, тестування	9	36
Екзамен		

Частка годин самостійної роботи студента:

- денна форма навчання – 53%;
- заочна (дистанційна) форма навчання – 83 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою вивчення дисципліни «Фінансовий контролінг» є формування у студентів комплексного розуміння теоретичних і практичних аспектів фінансового контролінгу в системі управління фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування), зокрема вміння діагностувати фінансовий стан різних фінансових систем, приймати управлінські рішення на основі аналітичних даних, аналізувати фінансові результати та впроваджувати інструменти контролінгу для підвищення ефективності та стійкості суб'єктів господарювання в умовах динамічного ринкового середовища; розроблення комплексу практичних завдань, вирішення яких забезпечує набуття студентами цілісної системи умінь виконувати типові завдання професійної діяльності фінансового контролера.

Фінансовий контролінг спрямований на інформаційну підтримку та координацію управлінських фінансових рішень, що передбачає використання технологій бюджетування, стратегічного планування, управлінського обліку, фінансової діагностики, управління ризиками, фінансової комунікації, внутрішнього консалтингу та контролю, які в сукупності зорієнтовані на оптимізацію фінансових рішень у перспективі.

2.2 Предметом курсу «Фінансовий контролінг» є теоретичні засади, методи та інструментарій фінансового контролінгу в системі управління фінансових систем.

2.3 Завдання навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг»:

- Опанування принципів, функцій та методів фінансового контролінгу;
- Вміння організовувати систему фінансового контролінгу фінансових систем;
- Здатність розробляти стратегічні фінансові плани і впроваджувати систему збалансованих показників (BSC);
- Навички діагностики фінансового стану фінансових систем з використанням сучасних методів аналізу;
- Засвоєння методів розподілу витрат і управління витратами на основі «директ-костингу»;
- Опанування процесу бюджетування та бюджетного контролю, аналізу відхилень та корекції бюджетних показників;
- Знання принципів трансфертного ціноутворення та контролінгу інвестиційних проєктів;
- Вміння приймати грамотні управлінські рішення на основі фінансових даних та аналітики.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей**:

інтегральної:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній

діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальних:

ЗК02 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових:

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі *результати навчання*:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Фінансовий контролінг: сутність, функції та види Сутність, завдання та функції фінансового контролінгу, причини його виникнення. Принципи фінансового контролінгу. Види фінансового контролінгу: стратегічний і тактичний. Контролінг у системі ризик-менеджменту. Функціональні та інституційні аспекти контролінгу. Основні завдання та функції контролінгу. Координація цілей, планів та системи інформаційного забезпечення як центральна функція контролінгу. Стратегічне та оперативне фінансове планування в системі функцій контролінгу. Внутрішній консалтинг та методичне забезпечення як сервісні функції контролінгу.	2	0,5
2	Тема 2. Організація фінансового контролінгу на підприємстві Децентралізована та централізована система контролінгу. Місце контролінгу в організаційній структурі підприємства. Внутрішня структура та склад служби контролінгу. Контролінг на малих та середніх підприємствах. Виконання функцій контролінгу за відсутності відповідного структурного підрозділу. Функції, завдання, права та обов'язки фінансового контролера. Розмежування функціональних обов'язків фінансового контролера, головного бухгалтера, фінансового менеджера.	2	0,5
3	Тема 3. Стратегічний фінансовий контролінг Сутність та завдання стратегічного контролінгу. Цілі стратегічного контролінгу в рамках парадигм неокласичної економіки та інституційної економіки. Стратегічне фінансове планування в системі контролінгу. Формування монетарних та немонетарних фінансових цілей підприємства. Зв'язок фінансових цілей із стратегією компанії. Стратегічний баланс.	2	0,5
4	Тема 4. Фінансова діагностика в системі контролінгу Сутність діагностики фінансового стану та її місце в системі контролінгу на підприємстві. Методичні підходи до діагностики фінансового стану підприємства. Інтегральні методи діагностики фінансового стану: дискримінантний аналіз, логістична регресія, метод штучних нейронних сіток, теорія нечітких множин. Основні підходи до побудови системи фінансових індикаторів. Моделі інтегральної оцінки вітчизняних підприємств. Система рейтингової оцінки фінансового стану підприємств. Методичні підходи до рейтингування підприємств. Фінансові показники, які характеризують вартість підприємства та її зростання: економічна додана вартість (Economic-Value-Added, EVA), додана вартість грошового потоку (Cash-Value-Added, CVA), ринкова додана вартість (Market Value Added, MVA). Розподіл витрат на прямі-непрямі, постійні-змінні. Вибір бази розподілу витрат. Система „директ-костинг“ (direct-costing) в управлінні витратами підприємства. Багатоступінчастий „директ-костинг“ як метод багатоступінчастого розрахунку суми покриття. Маржинальний прибуток в управлінні витратами. Удосконалення виробничої програми на основі методу директ-костинг. Розрахунок життєвого циклу продукту як інструмент стратегічного управління витратами. Розрахунок	4	1

	життєвого циклу продукту на основі грошових потоків та на базі фінансових результатів. Управління витратами на основі розрахунку їх цільових значень (Target Costing).		
5	Тема 5. Фінансовий моніторинг та програмне забезпечення проведення фінансового контролінгу в системі управління фінансових систем Сутність та завдання фінансового моніторингу. Державний фінансовий моніторинг. Первинний фінансовий моніторинг. Обов'язковий фінансовий моніторинг. Внутрішній фінансовий моніторинг. Суб'єкти та об'єкти фінансового моніторингу в Україні. Банківський фінансовий моніторинг. Програмне забезпечення для фінансового моніторингу. Види програмного забезпечення для фінансового контролінгу: ERP-системи та корпоративні системи, спеціалізовані інструменти фінансового моніторингу (FinAP, ISPPA in FP, ISSPA for NBFI Check/Lists Editions), BI-системи (Business Intelligence), програми для управлінського обліку та бюджетування	2	0,5
6	Тема 6. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу Зміст та завдання оперативного фінансового контролінгу. Інструменти оперативного контролінгу. Бюджетування та бюджетний контроль в системі оперативного фінансового контролінгу. Недоліки традиційного бюджетування. Безбюджетна діяльність (beyond budgeting) як альтернатива бюджетуванню. Ковзні прогнози (Rolling Forecast). Принципи традиційного бюджетування. Загальна схема бюджетування. Календар бюджетування та бюджетної звітності. Система бюджетів на підприємстві. Майстер бюджет. Групи бюджетів: основні, допоміжні, зведені. Планування прибутків і збитків. Планування ліквідності. Прогноз руху грошових коштів (Cash-flow). Планування показників балансу. Зведений бюджет основних фінансово-економічних показників. Система моніторингу фінансових показників. Визначення контрольних періодів за кожної групою фінансових показників. Бюджетний контроль і оцінка виконання бюджету. Визначення структури та показників форм контрольних звітів (рапортів). Виявлення та аналіз відхилень. Ідентифікація причин відхилень. Корекція бюджетних показників. Звітність за результатами виконання бюджетів (репортинг).	2	1
7	Тема 7. Фінансовий контролінг державних та місцевих фінансів Сутність, предмет та мета державного фінансового контролю. Органи, що здійснюють державний фінансовий контроль. Суб'єкт державного фінансового контролю. Основні принципи та завдання державного фінансового контролю. Організація фінансового контролінгу місцевих фінансів: мета та функції. Інструменти фінансового контролінгу місцевих фінансів. Технології контролінгу в органах місцевого самоврядування. Ефективність державного фінансового контролю місцевих бюджетів.	2	1
8	Тема 8. Організація фінансового контролінгу домогосподарств Мета та сутність фінансового контролінгу домогосподарств. Фінанси домогосподарств як складова фінансової системи держави. Заощадження домогосподарств. Формування і використання інвестиційного потенціалу грошових доходів домогосподарств. Фінансова поведінка домогосподарств та управління особистими фінансами в умовах ринку. Фінансова безпека домогосподарств у ринковій економіці. Аналіз стану фінансів домогосподарств України та перспективи їх розвитку в умовах	2	1

	глобальних економічних процесів. Наукові підходи до оцінки фінансових потоків домогосподарств, їх контроль.		
9	Тема 9. Фінансовий контролінг та його особливості у фінансових компаніях Основні завдання та інструменти контролінгу фінансової стійкості страхової компанії. Алгоритм контролінгу фінансової стійкості страхової компанії. Позитивні та негативні моменти створення відокремленого підрозділу фінансового контролінгу. Фактори, що сприяють і перешкоджають впровадженню фінансового контролінгу у страховій компанії. Завдання, системи та підсистеми впровадження фінансового контролінгу в банківській установі. Модель фінансового контролінгу для банку. Вимоги до організації системи фінансового контролінгу в банку. Реалізація фінансової стратегії засобами фінансового контролінгу. Застосування методів бюджетування в процесі реалізації фінансової стратегії банківської установи як елемент системи контролінгу.	2	1
10	Тема 10. Трансфертне ціноутворення та контролінг інвестиційних проєктів Поняття внутрішніх (трансфертних) цін. Функції та цілі трансфертного ціноутворення. Координація управління фінансовими результатами структурних одиниць (центрів відповідальності) підприємства – основна функція трансфертного ціноутворення. Система центрів відповідальності (центрів доходів, центрів витрат) як передумова запровадження трансфертного ціноутворення. Методи трансфертного ціноутворення. Трансфертні ціни, встановлені на базі ринкових цін. Трансфертні ціни, що базуються на витратах (змінних, повних, граничних). Трансфертні ціни, встановлені на договірній основі. Фактори, що впливають на застосування різних методів трансфертного ціноутворення. Конфлікти інтересів у процесі трансфертного ціноутворення. Подвійна (дуальна) трансфертна ціна як компромісне рішення при внутрішньому ціноутворенні. Стратегічні наслідки трансфертного ціноутворення. Сутність, цілі, задачі та об'єкт контролінгу інвестиційних проєктів. Напрями діяльності контролінгу інвестиційних проєктів. Види контролінгу інвестиційних проєктів. Етапи процесу контролінгу інвестицій. Методи інвестиційних розрахунків. Критерії оцінки інвестиційних проєктів, їх класифікація. Переваги та недоліки критеріїв інвестиційних проєктів та можливості застосування в сучасних умовах господарювання.	4	1
11	Тема 11. Система збалансованих показників Система збалансованих показників (BSC) в концепції контролінгу. Реалізація стратегії розвитку підприємства на основі збалансованої системи показників. Вимоги, яким повинні відповідати показники в системі контролінгу. Систематизація фінансових показників для цілей стратегічного контролінгу. Основні підходи до побудови системи фінансових індикаторів. Логіко-дедуктивні системи фінансових показників (Du Pont, Pyramid Structure of Ratios, ZVEI, система показників RL). Емпірико-індуктивні системи показників (системи Beaver, Weibel). Порядок побудови системи збалансованих показників. Стратегічні фактори ефективності як джерело побудови системи збалансованих показників. Карти збалансованих показників.	2	1
12	Тема 12. Методи прийняття управлінських рішень у контролінгу Сутність та види управлінських рішень. Класифікація підходів до	2	1

	прийняття управлінських рішень у контролінгу. Процес прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Економічні умови розробки грамотних управлінських рішень. Вимоги до критеріїв прийняття управлінських рішень. Система критеріїв прийняття управлінських рішень. Критерії прийняття управлінських рішень. Організація розробки управлінського рішення. Вибір управлінських рішень.		
Усього годин		28	10

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Фінансовий контролінг: сутність, функції та види	2	0,5
2	Тема 2. Організація фінансового контролінгу на підприємстві	2	0,5
3	Тема 3. Стратегічний фінансовий контролінг	2	0,5
4-5	Тема 4. Фінансова діагностика в системі контролінгу	4	1
6	Тема 5. Фінансовий моніторинг та програмне забезпечення проведення фінансового контролінгу в системі управління фінансових систем	2	0,5
7	Тема 6. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	2	1
8	Тема 7. Фінансовий контролінг державних та місцевих фінансів	2	1
9	Тема 8. Організація фінансового контролінгу домогосподарств	2	1
10	Тема 9. Фінансовий контролінг та його особливості у фінансових компаніях	2	1
11-12	Тема 10. Трансфертне ціноутворення та контролінг інвестиційних проєктів	4	1
13	Тема 11. Система збалансованих показників	2	1
14	Тема 12. Методи прийняття управлінських рішень у контролінгу	2	1
Усього годин		28	10

3.3. Самостійна робота

№	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Підготовка до практичних, семінарських занять	28	10
2	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	3	30
3	Виконання індивідуальних завдань (доповіді-презентації по темах лекцій № 1-12, розв'язання завдань)	24	24
4	Підготовка та складання екзамену, тестування	9	36
Усього годин		64	100

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен.

Модуль			Модуль 2			Теоретичний курс	Практичний курс	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна			Аудиторна та самостійна робота					
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
20	18		20	17		25		100
№ лекцій	Вид робіт	Бал	№ лекцій	Вид робіт	Бал	10	15	
Лекція 1	Практичне заняття №1	2	Лекція 8	Практичне заняття №8	2			
Лекція 2	Практичне заняття №2	2	Лекція 9	Практичне заняття №9	2			
Лекція 3	Практичне заняття №3	2	Лекція 10	Практичне заняття №10	2			
Лекція 4-5	Практичне заняття №4	3	Лекція 11-12	Практичне заняття №11	2			
	Практичне заняття №5			Практичне заняття №12				
Лекція 6	Практичне заняття №6	2	Лекція 13	Практичне заняття №13	2			
Лекція 7	Практичне заняття №7	2	Лекція 14	Практичне заняття №14	2			
Індивідуальне завдання		5	Індивідуальне завдання		5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	дуже добре
75-81	C	добре
67-74	D	задовільно
60-66	E	достатньо
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням курсу

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий контролінг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Укладач: Н.З. Зарічна. Тернопіль: ТНТУ, 2024. 65с.

5. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Фінансовий контролінг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»/ Укладач: Н.З. Зарічна. Тернопіль: ТНТУ, 2024. 18 с.

6. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий контролінг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Укладач: Н.З. Зарічна. Тернопіль: ТНТУ, 2024. 15 с.

6. Рекомендована література

Базова

1. Зимовець В. В., Даниленко А. І., Терещенко О. О. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : монографія. Київ : НАН України, 2019. 306 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/311.pdf>

2. Беляєва Н. С. Проблематика інформаційного та облікового забезпечення контролінгу на підприємстві. Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 17. С. 30–34

3. Лемішовський В. І. Розвиток контролінгової діяльності машинобудівних підприємств : дис. ...: канд. еком. наук : 08.00.04. Львів, 2018. 225 с.

4. Сидорчук І. Фінансовий контролінг: організаційно-методичні основи формування та функціонування на підприємстві. Вісник Хмельницького національного університету. 2024. № 6 (56). С. 56–61.

5. Ратушний, С. М. Передумови становлення та розвитку фінансового контролінгу. Економіка, управління та адміністрування, (1(107), 2024. 163–171. DOI : [https://doi.org/10.26642/ema-2024-1\(107\)-163-171](https://doi.org/10.26642/ema-2024-1(107)-163-171)

6. Рилєєв С. В. БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ / С. В. Рилєєв // Проблеми і перспективи розвитку малого і середнього бізнесу : монографія / за ред. С. Д. Лучик ; Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. Чернівці : Технодрук, 2021. – С. 152–170.

7. Федяй , Я. (2025). Фінансовий контролінг: сутність, функції та роль в управлінні підприємством. Проблеми і перспективи економіки та управління, (3 (43), 431–446. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3\(43\)-431-446](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3(43)-431-446)

8. Шульга О. А. Інформаційне забезпечення ефективного функціонування системи фінансового контролінгу на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. Вип. 37. С. 111–115.

Допоміжна

1. Дмитренко, А. В. Фінансовий контролінг спільної діяльності у сфері бізнесу: теорія, методологія, практика реалізації : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / А. В. Дмитренко. Чернігів, 2020. 39 с.
2. Гудзь Т. П., Литвинюк М. В. Діагностика фінансової рівноваги як функція системи фінансового контролінгу на підприємстві. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. Вип. 9(27). С.128-141.
3. Коваль Н. І., Радченко О.Д. Облікове забезпечення управління фінансовою діяльністю аграрних підприємств: монографія / Н. І. Коваль, О.Д. Радченко. – Вінниця: Видавництво ПП «ТД «Едельвейс і К», 2013. 302 с.
4. Ратушний, С. М. (). Підходи до формування системи фінансового контролінгу та його структури. Економіка, управління та адміністрування, (2(108). 2024. 171–182. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-2\(108\)-171-182](https://doi.org/10.26642/ema-2024-2(108)-171-182)
5. Птащенко Л. О. Фінансовий контролінг : навч. посіб. / Л. О. Птащенко, В. В. Сержанов. Київ : Центр навч. літ., 2016. 344 с.
6. Контролінг як технологія управління фінансовими та нефінансовими структурами : монографія / О. М. Колодізєв, І. М. Чмутова, К. М. Азізова та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 348 с.
7. Навчально-наочний посібник з дисципліни «Фінансовий контролінг» / Корбутяк А.Г., Єрміїчук Н.І. Чернівці, Вид-во ЧНУ, 2017. 115 с.

7. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Українського банківського порталу. – URL : www.banker.com.ua
2. Офіційний сайт журналу «Фінанси України». – URL : www.finance.com.ua
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL : www.rada.gov.ua
4. Сайт журналу «Вісник НБУ». – URL : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu>
5. Сайт журналу «Світ фінансів». – URL : <http://dspace.tneu.edu.ua>
6. Офіційний сайт Незалежної асоціації банків України. – URL : www.nabu.ua
7. Офіційний сайт Національного банку України. – URL : www.bank.gov.ua
8. Офіційна вебсторінка розробника програмного забезпечення для фінансових установ «Central Software». – URL : <http://www.centralsoftware.com>
9. Офіційний сайт Журналу Forbes Ukraine URL: <https://forbes.ua/>
10. Інтернет-портал для управлінців. – URL: <http://www.management.com.ua>.

8. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

[illegible]